

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ	5 ^ο Δ.Σ. Αλεξάνδρειας	ΤΜΗΜΑ: Ε΄	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2021-2022
Θεματική	ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ	Υποθεματική	Αλληλοσεβασμός-Διαφορετικότητα
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Ε΄-ΣΤ΄ Δημοτικού		
Τίτλος	«Υπάρχουν χέρια που έχουν μάθει να σου δίνουν...»		

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου

- **Δεξιότητες μάθησης:** κριτική σκέψη, δημιουργικότητα και προσωπική έκφραση, επικοινωνία και συνεργασία.
- **Δεξιότητες ζωής:** ανθεκτικότητα, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, κοινωνικές δεξιότητες, πολιτεότητα, προσαρμοστικότητα, υπευθυνότητα, πρωτοβουλία, οργανωτική ικανότητα.
- **Δεξιότητες της τεχνολογίας και της επιστήμης:** ψηφιακός γραμματισμός, δεξιότητες δημιουργίας και διαμοιρασμού ψηφιακών δημιουργημάτων.
- **Δεξιότητες του νου:** στρατηγική σκέψη, μελέτη περιπτώσεων, κατασκευές.

Όσον αφορά τις διδακτικές μεθοδολογίες στις δραστηριότητες των επτά εργαστηρίων υιοθετούνται η **καθοδηγούμενη-συνεργατική** και **ανακαλυπτική** και **βιωματική μάθηση**.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές/τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • εξοικειωθούν με απλούς τρόπους συνεργασίας σε ομάδες. • ενισχυθεί η αίσθηση της εμπιστοσύνης και της ασφάλειας μέσα από τις ομάδες. • παρουσιαστεί το θέμα και να προκληθεί προβληματισμός. • ανακαλύψουν τις ικανότητες και τις γνώσεις, τις δικές τους και των άλλων. • ενδυναμώσουν την αυτοεκτίμησή τους αναγνωρίζοντας και 	<p>1^ο εργαστήριο</p> <p>«Μαθαίνω τον εαυτό μου»</p> <p>Χωρισμός σε ομάδες – Προσέγγιση του θέματος</p> 	<p>(1 διδακτική ώρα)</p> <p>Προοργανωτής προγράμματος Σε γωνιά της τάξης τοποθετείται πριν την έναρξη του εργαστηρίου, υλικό σχετικό με τη διαφορετικότητα, τον αποκλεισμό και τη μοναδικότητα (αποκόμματα από άρθρα έντυπου τύπου, φωτογραφικό υλικό, βιβλία κλπ). Αναρτάται σχετικό υλικό και στην εκπαιδευτική ιστοσελίδα της τάξης. Οι μαθητές/τριες ακούν το τραγούδι «Διαφορετικοί» https://www.youtube.com/watch?v=GXZkTSsfP3c και συμπληρώνουν το δελτίο ταυτότητας (ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1).</p> <p>«Χωρισμός σε ομάδες – Προσέγγιση του θέματος» Δημιουργούνται τετραμελείς ομάδες από τους/τις μαθητές/τριες και δίνεται ένα όνομα στην ομάδα τους. Προτείνονται ανομοιογενή ομαδικά σχήματα, καθώς αυτά μπορούν να οδηγήσουν τους/τις</p>

αξιολογώντας τα θετικά τους σημεία.

μαθητές/τριες στη «ζώνη επικείμενης ανάπτυξης» και να βοηθήσουν όλα τα μέλη των μαθητικών ομάδων. Γίνεται η εισαγωγή στο θέμα μέσα από δραστηριότητες με στόχο τη συνειδητοποίηση της μοναδικότητας του κάθε ατόμου και των σχέσεων που διέπουν τον κόσμο μας.

1^η δραστηριότητα: «Η ταυτότητά μου»

- Συμπληρώνουν το Δελτίο Ταυτότητάς τους (**ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2**) και κινούνται ελεύθερα, δίνοντας την ταυτότητα σε όποιον/αν συναντήσουν λέγοντας τις πληροφορίες που αναγράφονται σε αυτές.
- Ανταλλάσσουν τις ταυτότητες και μεταφέρονται τα μηνύματα. Στο τέλος παρουσιάζεται η ταυτότητα που κρατιέται εκείνη τη στιγμή.
- Έπειτα, καθένας/μια παίρνει την ταυτότητά του/της και την τοποθετεί ελεύθερα στον κύκλο της τάξης που έχει σχεδιαστεί σε χαρτόνι στον τοίχο.

2^η δραστηριότητα: «Ο κόσμος μου»

- Τα παιδιά παίρνουν τους ατομικούς χάρτες «Ο κόσμος μου» (**ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3**) και ζωγραφίζουν στο κέντρο του κύκλου τον εαυτό τους και του βάζουν επιγραφή με έντονα γράμματα. Στους εξωτερικούς κύκλους συμπληρώνουν τις απαντήσεις τους στα ερωτήματα: Πώς είμαι, Η προσωπικότητά μου, Τα αγαπημένα μου πρόσωπα, Τα αγαπημένα μου πράγματα, Τα αγαπημένα μου μέρη, Τι μπορώ να κάνω, Το αγαπημένο μου φαγητό.
- Ακολουθεί ομαδική συζήτηση και ανταλλαγή φυλλαδίων και απόψεων. Οι μαθητές/τριες ενθαρρύνονται να μιλήσουν για κάτι που ανακάλυψαν με τις δραστηριότητες για τον εαυτό τους ή για τους συμμαθητές τους.

3^η δραστηριότητα: «Προνόμια»

- φτιάχνουν ιδιαίτερα σήματα για τον εαυτό τους για να τα φοράνε κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.
- ορίζουν μια Προνομιακή Ημέρα για τον καθένα στην τάξη μετά από συζήτηση μεταξύ τους (μπορούμε να τις σημειώσουμε

		<p>με κόκκινο χρώμα στο ημερολόγιο), κατά τη οποία θα έχουν ξεχωριστά προνόμια, π.χ. να μπαίνουν πρώτοι στις σειρές, να επιλέγουν ιδιαίτερες δραστηριότητες.</p>
<p>Οι μαθητές/τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • συνειδητοποιήσουν ότι τα προσωπικά, δυνατά τους σημεία προσδίδουν δύναμη στην ομάδα. • κατανοήσουν τη δύναμη και την έννοια της ομάδας. • εντοπίσουν κοινωνικές ομάδες στις οποίες απαιτείται συνδυασμός διαφορετικών “δυνατών σημείων” προκειμένου να πετύχουν έναν στόχο. 	<p>2^ο εργαστήριο</p> <p>«Εμείς και οι άλλοι γύρω μας. Είμαστε μια ομάδα»»</p> 	<p>(1 διδακτική ώρα)</p> <p>1^η δραστηριότητα: «Ομάδα»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρακολουθούμε τα παρακάτω βίντεο, με στόχο να κατανοήσουμε τη σημασία της ομάδας και της συνεργασίας. <p>https://www.youtube.com/watch?v=6fbE52YDEjU https://www.youtube.com/watch?v=4duPBWzf46E https://www.youtube.com/watch?v=pa5Unl279Es</p> <p>2^η δραστηριότητα: «Έρημος»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παίζουμε το παιχνίδι «Έρημος», με στόχο να βιώσουμε τα κοινά και τις διαφορές που υπάρχουν στην ομάδα, καθώς και τη σημασία της διαφορετικότητας και της συνεργασίας στην ομάδα. <p>Διαδικασία παιχνιδιού</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χωρίζουμε τα παιδιά σε τριάδες. Συναποφασίζουμε, σκηνοθετούμε και δραματοποιούμε την εξής ιστορία: «Είστε στην έρημο με ελάχιστο νερό στο παγούρι. Τι θα σκεφτείτε και πώς θα αντιδράσετε»; Οι μαθητές/τριες δραματοποιούν σε τριάδες. Αφού ολοκληρώσουν, μπαίνουν σε ομάδες ανά 3 ζεύγη και συζητούν τις λύσεις που έδωσαν. Ερωτήσεις που απευθύνουμε στην ολομέλεια: «Ήταν εύκολο να αποφασίσουμε;» «Υπήρξαν συγκρούσεις;» «Πώς επιλύθηκαν;» <p>3^η δραστηριότητα: «Ζωγραφίζοντας τους στίχους»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στο σπίτι παρακολουθούμε το βίντεο https://www.youtube.com/watch?v=F1lm8h-VjVY ακούμε τη μελωδία και τους στίχους και φτιάχνουμε

		<p>μια ζωγραφιά με θέμα το τραγούδι.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συγκεντρώνουμε στο επόμενο εργαστήριο τις δημιουργίες μας και φτιάχνουμε το δικό μας βίντεο.
<p>Οι μαθητές/τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • γνωρίσουν στάσεις και πρακτικές που συνδέονται με τη διαφορετικότητα. • κατανοήσουν την ύπαρξη μειονοτήτων και πλειονοτήτων • αντιληφθούν τους παράγοντες και τις στάσεις που προκαλούν το φαινόμενο του κοινωνικού αποκλεισμού. 	<p>3^ο εργαστήριο</p> <p>«Μειονότητες και πλειονότητες»</p> 	<p>(1 διδακτική ώρα)</p> <p>1^η δραστηριότητα: «Ανήκω, δεν ανήκω»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ζωγραφίζουμε μια γραμμή στο πάτωμα της τάξης. Ζητάμε από τους μαθητές να σταθούν στη μια μεριά της γραμμής. Στη συνέχεια, αναφερόμαστε σε κάποια χαρακτηριστικά. Μόλις ακουστεί το κάθε χαρακτηριστικό, οι μαθητές πρέπει να αποφασίσουν αν τους ταιριάζει ή όχι. Όσοι θεωρούν ότι διαθέτουν το κάθε χαρακτηριστικό περνάνε στην άλλη μεριά της γραμμής. Αφού αλλάξουν πλευρά, μπορούν να δουν ποιοι άλλοι μαθητές έκαναν το ίδιο. • Στη συνέχεια τα παιδιά συζητούν τα ακόλουθα θέματα: Μήπως κανείς βρέθηκε σε ομάδα με άτομα που θεωρήσατε ότι δεν μοιραζόσασταν τίποτα κοινό; Πώς αισθάνεστε να είστε μέλος μιας μεγάλης ομάδας; Πώς αισθάνεστε να είστε μόνοι; • Κατανοούμε έτσι τις έννοιες της μειονότητας και της πλειονότητας, αντιλαμβανόμαστε τη σημασία του «ανήκω» ή «δεν ανήκω» σε μια μειονότητα. <p>2^η δραστηριότητα: «Πράσινοι/Κίτρινοι»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παίζουμε το παιχνίδι «Πράσινοι/Κίτρινοι» , για να συναισθανθούν τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις διακρίσεις. Εκτυπώνουμε τον κατάλογο με 6-8 κανόνες γραμμένο σε μεγάλο χαρτί από τα Έγγραφα. Μοιράζουμε τις πράσινες και κίτρινες καρτέλες με τη σειρά και ζητάμε να καρφίτσωθούν στο

		<p>πέτο. Κρεμάμε τον κανονισμό σε εμφανές σημείο της αίθουσας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενδεικτικές ερωτήσεις που κάνουμε για να αξιολογήσουμε τη δράση: Πώς νιώθατε, να είστε «πράσινοι» / «κίτρινοι»; Ποιο ήταν το χειρότερο/καλύτερο πράγμα; Τι είδους διάκριση γίνεται στην πραγματική ζωή; Ποιος έχει την εξουσία να ορίζει τους κανόνες στη ζωή; Πόσο δημοκρατική είναι η τάξη σας, το σχολείο σας, η τοπική κοινότητα κλπ.. Τι μπορεί να αλλάξει;
<p>Οι μαθητές/τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • κατανοήσουν το κοινό και ατομικό καλό • κατανοήσουν διαφορετικές απόψεις, προσωπικότητες και συμπεριφορές. • σκεφτούν μηχανισμούς επίλυσης συγκρούσεων 	<p>4^ο εργαστήριο «Αποκλεισμός και συγκρούσεις»</p> 	<p>(1 διδακτική ώρα)</p> <p>1^η δραστηριότητα: «Τσαλακωμένα συναισθήματα»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ζητάμε από τα μέλη κάθε ομάδας να γράψουν ο καθένας σε ένα χαρτί πώς θα ήθελαν να τους φέρονται οι άλλοι. Στη συνέχεια, και αφού τα διαβάσουν, τα τσαλακώνουμε και τα αφήνουμε στο τραπέζι τους. Με ερωτήσεις προτρέπουμε τα παιδιά να συζητήσουν και να προβληματιστούν. Πώς νιώσατε, όταν τσαλακώθηκαν τα συναισθήματά σας; Πώς και πότε τσαλακώνουμε έναν συνάνθρωπό μας; Πώς νιώθουμε όταν συμβεί σε εμάς αυτό; Γιατί τσαλακώνουμε ανθρώπους; • Γράφουμε τις απόψεις μας σε ένα χαρτόνι. (ενοιολογικός χάρτης) <p>2^η δραστηριότητα: «Ιστορίες»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρακολουθούμε το βίντεο «Ο διψασμένος κότσυφας» https://www.youtube.com/watch?v=yPxxw1E6Wsz4 • Παρακολουθούμε το βίντεο «Το ραγισμένο δοχείο» https://www.youtube.com/watch?v=AN13IC3xEHo • Συζητάμε το νόημα των δυο παραμυθιών και κατανοούμε την αξία της διαφορετικότητας στη ζωή μας.

		<ul style="list-style-type: none"> • Ρωτάμε τους μαθητές αν γνωρίζουν παραδείγματα ατόμων τα οποία κατά τη διάρκεια των μαθητικών τους χρόνων είχαν πέσει θύματα εκφοβισμού και αποκλεισμού και τώρα είναι άτομα δραστήρια, δημιουργικά, με υψηλή δημοτικότητα. • Τους δίνεται το ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4, για να γνωρίσουν την ιστορία κάποιων τέτοιων ανθρώπων. <p>3^η δραστηριότητα: «Δώσε τη συμβουλή σου!»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στη συνέχεια, τους παροτρύνουμε να φανταστούν ότι ένα παιδί είναι θύμα εκφοβισμού στο σχολείο μας και να γράψουν μια συμβουλή στο παιδί για να αντιμετωπίσει την κατάσταση αυτή στην «πατούσα» στο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 5.
<p>Οι μαθητές/τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μάθουν πώς να αναπτύσσουν επιχειρήματα για μια συζήτηση. • συζητήσουν και να κατανοήσουν τον τρόπο λειτουργίας της πλειοψηφίας.μάθουν πώς να συμμορφώνονται με μια από κοινού διαμορφωμένη συμφωνία. 	<p>5^ο εργαστήριο «Βάζω όρια στις συγκρούσεις»</p> 	<p>(1 διδακτική ώρα)</p> <p>1^η δραστηριότητα: «Παρατηρητές»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προβάλλουμε το βίντεο «To this day project» https://www.youtube.com/watch?v=v8wGhJQjc6M και ακολουθεί συζήτηση για τις επιπτώσεις στον ψυχισμό των παιδιών που δέχονται σχολικό εκφοβισμό. Προβληματιζόμαστε για τον ρόλο των υπόλοιπων παιδιών μπροστά σε μια σύγκρουση. • Προβάλλουμε το βίντεο «Anti-bullying PSA The Price of Silence» https://www.youtube.com/watch?v=wY7Gvg0P4hc που αναδεικνύει ξεκάθαρα το ρόλο των παρατηρητών στα περιστατικά του εκφοβισμού. Οι μαθητές καλούνται να σκεφτούν το περιστατικό του βίντεο και να υποδείξουν τις ομαδικές συμπεριφορές που ευνοούν τον εκφοβισμό και τη βία στο σχολείο, αλλά και εκείνες που διευκολύνουν την αντιμετώπισή του. • Συζητάμε τους στίχους: «If you can't see anything beautiful about yourself... Get a better mirror Look a little closer Stare a little longer”

		<p>«Και αν δεν μπορείτε να δείτε τίποτα όμορφο στον εαυτό σας, πάρτε έναν καλύτερο καθρέφτη. Κοιτάξτε λίγο πιο κοντά. Κοίταξε λίγο ακόμα. Γιατί υπάρχει κάτι μέσα σου που σε έκανε να συνεχίσεις να προσπαθείς παρά όλους όσους σου είπαν να τα παρατήσεις». Το This Day - Shane Koyczan</p> <p>2^η δραστηριότητα: «Διαμεσολάβηση»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παίζουμε ένα παιχνίδι ρόλων, για να κατανοήσουμε τη σημασία της διαμεσολάβησης και μαθαίνουμε πώς γινόμαστε καλοί διαμεσολαβητές. <p>Στο σπίτι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ελέγχουμε όσα μάθαμε μέσα από παιχνίδια: https://wordwall.net/el/resource/10547466 https://wordwall.net/el/resource/16699442 • Ακούμε και μαθαίνουμε το τραγούδι «Χέρια σαν κι αυτά» των Locomodo για να αντιληφθούμε τη σημασία της ενσυναίσθησης. https://www.youtube.com/watch?v=IFnv9vxubYc • Ζωγραφίζουμε το τραγούδι και κάνουμε ένα βιντεοκλίπ με τις ζωγραφιές μας.
<p>Οι μαθητές/τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • συζητήσουν τη σπουδαιότητα ύπαρξης κανόνων στη συμβίωση. • κατανοήσουν την αναγκαιότητα των κανόνων. • αντιληφθούν τις επιπτώσεις της παραβίασης κανόνων. • συζητήσουν ρεαλιστικούς τρόπους ενσωμάτωσής σε μια κοινωνική ομάδα 	<p>6^ο εργαστήριο «Είμαστε κοινότητα-Κοινωνική ένταξη»</p> 	<p>(1 διδακτική ώρα)</p> <p>1^η δραστηριότητα: «Έχω εσένα, έχεις εμένα» Παιχνίδια</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Το στεφάνι της ομάδας» (Παιχνίδι συνεργασίας με στόχο την ανάδειξη της συνεργασίας και της τήρησης των κανόνων) Στο προαύλιο του σχολείου τοποθετούμε στεφάνια γυμναστικής. Ζητούμε από τα παιδιά σε дуάδες να τοποθετηθούν μέσα στο στεφάνι κοιτώντας προς τα έξω. Σχηματίζουμε διαδρομές (με κιμωλία, με σχοινιά, με κορδέλες), τις οποίες κάθε ομάδα θα πρέπει να ακολουθήσει ή τους αναθέτουμε ένα έργο π.χ. να πάρουν από

		<p>ένα σημείο ένα τετράδιο και να το αφήσουν σε ένα άλλο περνώντας από το δέντρο, το παγκάκι κλπ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Παιχνίδια χωρίς...κανόνες» Οι μαθητές σχηματίζουν ομάδες. Παίζουν παιχνίδια ρόλων στα οποία παραβιάζονται οι κανόνες, ποδόσφαιρο, βόλει, κρυφό κ.τ.λ. Οι ομάδες συζητούν τους κανόνες πριν αρχίσουν το παιχνίδι και συμφωνούν ότι δε θα τους τηρήσουν. Για κάθε κανόνα που παραβιάζεται, οι μαθητές συζητούν τις επιπτώσεις. • Στη συνέχεια, οι ομάδες συμμετέχουν σε συζήτηση σε ολομέλεια, όπου συζητιούνται οι ερωτήσεις, όπως: Πώς οι κανόνες υποστηρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις μας; Πώς μας βοηθούν να συμβιώνουμε με ασφάλεια, δικαιοσύνη και αρμονία; Γιατί χρειαζόμαστε τους κανόνες; Πώς γνωρίζουμε όλοι ποιοι είναι οι κανόνες; Είναι οι κανόνες δίκαιοι για όλους; Υπάρχουν περιπτώσεις που οι κανόνες αλλάζουν; Τι γίνεται αν δεν τηρούμε τους κανόνες; <p>2^η δραστηριότητα: «Σύμβαση Ανθρώπινων Δικαιωμάτων»</p> <p>Στο σπίτι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μελετούν τη Σύμβαση Ανθρώπινων Δικαιωμάτων. • Συμπληρώνουν το παιχνίδι «Η κατασκήνωση», για να κατανοήσουν τη σπουδαιότητα της Σύμβασης Ανθρώπινων δικαιωμάτων (στο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 7). • Παρουσιάζουν τις απαντήσεις τους στο επόμενο εργαστήριο.
--	--	---

<p>Στόχος ε</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογηθεί η συνεργασία των μαθητών/τριών • Να γίνει αποτίμηση των αποτελεσμάτων των εργαστηρίων και της επίτευξης των αρχικών στόχων. • Να γίνει αποτίμηση των γνώσεων που αποκτήθηκαν. • Να αξιολογηθούν οι ψηφιακές δεξιότητες και οι δεξιότητες μάθησης μέσω ρουμπρίκας • Να καταγραφούν δράσεις διάχυσης των αποτελεσμάτων στο σχολείο και την κοινωνία. • 	<p>7^ο εργαστήριο</p> <p>Αποτίμηση-Διάχυση</p> 	<p>(1 διδακτική ώρα)</p> <p>1^η δραστηριότητα: «Αποτίμηση»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συμπληρώνουμε το ΦΥΛΛΟ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ. • Συμπληρώνουμε και υπογράφουμε το «Συμβόλαιο καλής συμπεριφοράς». <p>2^η δραστηριότητα: «Διάχυση»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάζουμε στο σχολείο τα βιντεοκλίπ που δημιουργήσαμε με τις ζωγραφιές και τα συνθήματά μας. • Ολοκληρώνουμε το portfolio μας.

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις

Η συγκεκριμένη εκπαιδευτική πρόταση επεκτείνει και εμπλουτίζει το περιεχόμενο των μαθησιακών θεματικών του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαισίου Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.). Μπορεί επιπλέον να συνδεθεί με τα μαθησιακά αντικείμενα της Γλώσσας Ε΄ τάξης («Οι φίλοι μας, οι φίλες μας»), του Ανθολόγιου Ε΄-ΣΤ΄ («Η Αστραδενή») και της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής Ε΄ τάξης («Ζούμε στη Δημοκρατία»).

Ολόκληρο το πρόγραμμα του εργαστηρίου, με αναλυτική παρουσίαση των επιμέρους εργαστηρίων και τα φύλλα εργασίας, βρίσκεται αναρτημένο στην εκπαιδευτική ιστοσελίδα:

<https://school.arvtheo.com/>

Παρουσιάσεις και δημιουργίες του προγράμματος:

Βίντεο: <https://www.youtube.com/watch?v=DgTnrFq7Hgs>

Χρησιμοποιούμε το safeYouTube.net (πλέον έχει μετονομαστεί σε <https://video.link>) για να ενσωματώσουμε με ασφάλεια στις αναρτήσεις μας videos από το YouTube χωρίς διαφημίσεις.

Συνδέσεις:

- Βίντεο, Τραγούδι «Διαφορετικοί», Αερικά
https://www.youtube.com/watch?time_continue=5&v=GXZkTSsfP3c&feature=emb_logo
- Βίντεο, «Teamwork can make a Dreamwork»
<https://www.youtube.com/watch?v=6fbE52YDEjU>
- Βίντεο, «The Power Of Teamwork»
<https://www.youtube.com/watch?v=4duPBWzf46E>
- Βίντεο, «Ants making bridge»
<https://www.youtube.com/watch?v=pa5UnI279Es>
- Βίντεο, Τραγούδι «Όπου υπάρχει αγάπη»
<https://www.youtube.com/watch?v=F1Im8h-VjVY>
- Βίντεο, Παραμύθι «Ο διψασμένος κότσυφας»
<https://www.youtube.com/watch?v=yPwx1E6Wsz4>
- Βίντεο, Παραμύθι «Η γυναίκα με τις δυο κανάτες»
<https://www.youtube.com/watch?v=AN13IC3xEHo>
- Βίντεο, «To This Day Project»
<https://www.youtube.com/watch?v=v8wGhJQjc6M>
- Βίντεο, «Anti-Bullying PSA: The Price of Silence»
<https://www.youtube.com/watch?v=wY7Gvq0P4hc>
- Βίντεο, Τραγούδι «Χέρια σαν κι αυτά» - Locomondo
<https://www.youtube.com/watch?v=IFnv9vxubYc>
- Βίντεο, Τραγούδι «Υπάρχουν χέρια...» Ε΄ - ΣΤ΄ τάξεις 5ου ΔΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ
<https://www.youtube.com/watch?v=DgTnrFq7Hgs>

Portfolio μαθητή/τριας

Οι μαθητές/τριες συγκεντρώνουν και περνάνε στο ατομικό και συνεργατικό τους portfolio τα έργα τους, τα φύλλα εργασίας, τα αποτελέσματα της έρευνάς τους και τα ταξινομούν ανά εργαστήριο.

Αναστοχασμός

Η διαδικασία του αναστοχασμού γίνεται καθόλη τη διάρκεια των εργαστηρίων και αποτελεί διαδικασία ρουτίνας.

Διάχυση

Μέσα στα πλαίσια του peer to peer education (εκπαίδευσης ομηλίκων) ενημερώνονται οι μαθητές/τριες άλλων τάξεων με την παρουσίαση του video που δημιουργήθηκε στα εργαστήρια.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

Προοργανωτής

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:.....

Γράφω, ζωγραφίζω, εκφράζω με όποιο τρόπο θέλω τι είναι για μένα:

Διαφορετικότητα:

Σεβασμός:

Αποδοχή:

Ομάδα:

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2

«Η ταυτότητά μου»

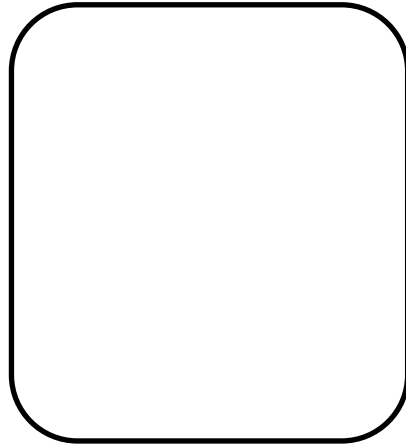
Όνομα:

Επίθετο:

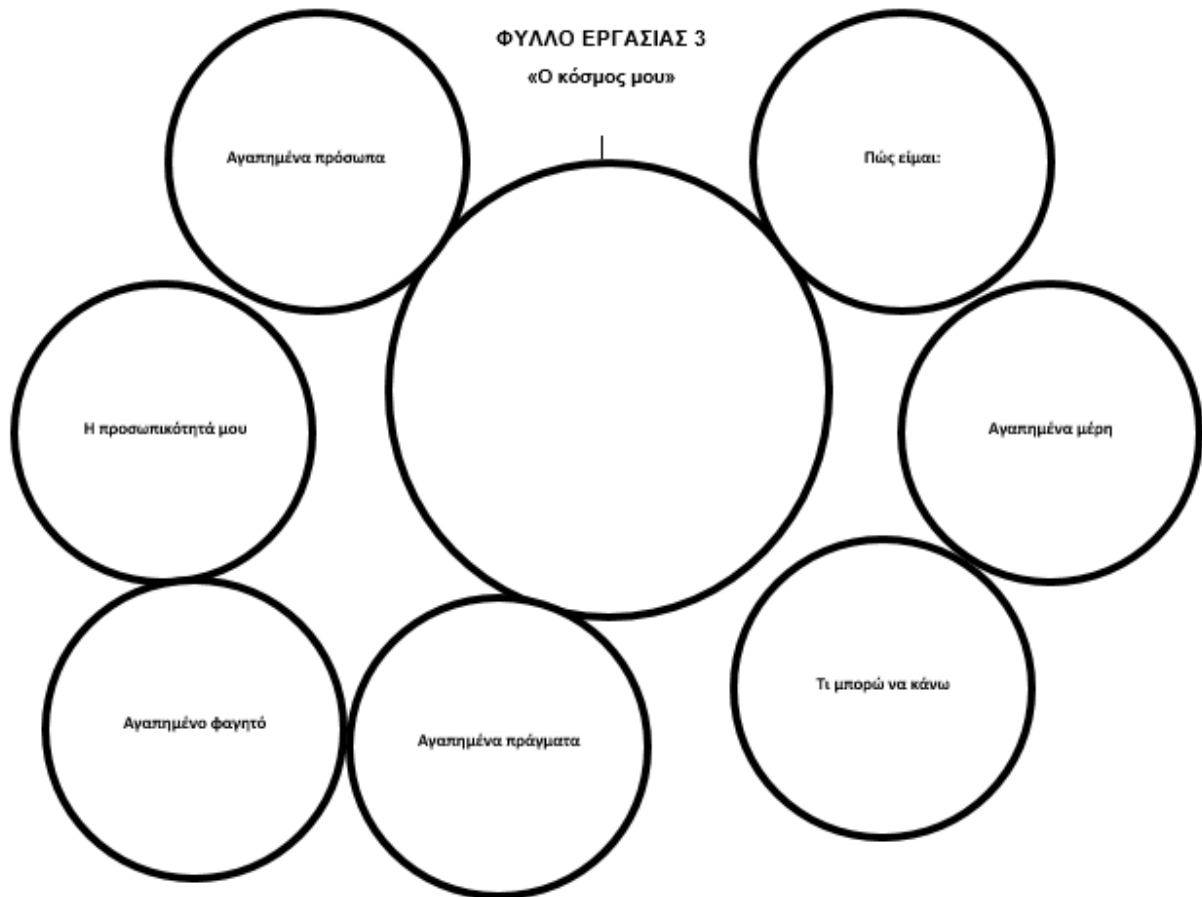
Ηλικία:

Ενδιαφέροντα και χόμπι:

Άλλες πληροφορίες:

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3

Διαφορετικοί (τραγούδι)

Από παιδί με είχανε στην άκρη
Για τα παιχνίδια τους έπεφτα μικρή
Μια λέξη όμως από τότε είχα μάθει
Διαφορετική!
Οι δάσκαλοι με είχαν για χαμένο
Και τα σχολεία μου άλλαζαν διαρκώς
Μια λέξη όμως από τότε έχω μάθει
Διαφορετικός!
Τα χρόνια φεύγουν σαν τα χελιδόνια
Κι οι φίλοι φεύγουνε κι εμείς απ' την αρχή
Μια λέξη όμως από τότε έχουμε μάθει
Διαφορετικοί!

Γέφυρες χτίζουμε, φράγματα γκρεμίζουμε

Σκοπιά, καζούρα, λάντζα και καψόνι
Με λίγα λόγια ελληνικός στρατός
Και μια λέξη διαρκώς να μου θυμίζει
Διαφορετικός!

Σε κάθε βήμα πόρτες κλειδωμένες
Ζωές κρυμμένες σε γκρίζα φυλακή
Και μια λέξη διαρκώς να μας θυμίζει
Διαφορετικοί!

Τα χρόνια φεύγουν σαν τα χελιδόνια
Κι οι φίλοι φεύγουνε και μεις απ την αρχή
Μια λέξη όμως από τότε έχουμε μάθει
Διαφορετικοί!

Γέφυρες χτίζουμε, φράγματα γκρεμίζουμε.

Τραγούδι: Αερικά, Αλκίνοος Ιωαννίδης, Βασίλης Λέκκας - Στίχοι/Μουσική: Αερικά και φίλοι

Παιχνίδι «Πράσινοι-Κίτρινοι»

Οι έχοντες **κίτρινο σήμα:**

- Έχουν προτεραιότητα να καθίσουν.
- Μπορούν να τρώνε ή να πίνουν χυμό στο μάθημα.
- Έχουν ελεύθερη πρόσβαση στον υπολογιστή.
- Τηρούν αυστηρά τους κανόνες.
- Μπορούν να παίξουν μπάλα στο διάλειμμα.

Οι έχοντες **πράσινο σήμα:**

- Δεν μπορούν να κάθονται δίπλα σε άλλον με το ίδιο σήμα.
- Δεν μπορούν να μιλούν σε «κίτρινο» εκτός αν ερωτηθούν για κάτι.
- Δεν μπορούν να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή και τα υλικά χωρίς να πάρουν άδεια.
- Δεν μπορούν να παίξουν μπάλα στο διάλειμμα.

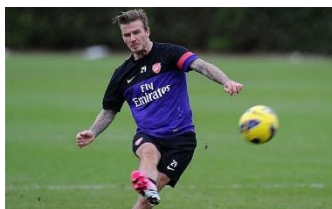

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4

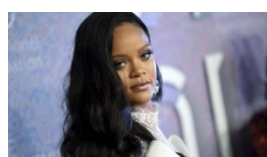
Διασημότητες που έχουν πέσει θύμα εκφοβισμού

David Beckham: «Εκφοβιζόμουν στο σχολείο»

Ο σταρ του ποδοσφαίρου μπορεί να είναι τώρα ο πιο κουλ τύπος στον πλανήτη, αλλά ως παιδί είχε πέσει θύμα εκφοβισμού. Από πολύ νωρίς ο μικρός Beckham είχε μόνο το ποδόσφαιρο στο μυαλό του. Αυτό όμως τον έκανε πολύ διαφορετικό από τους συμμαθητές του, καθώς τα περισσότερα αγόρια της ηλικίας του δεν έχουν συγκεκριμένους στόχους. Ο ίδιος ο Beckham περιγράφει: «Όταν ήμουν δεκαέξι ετών, είχα πειρασμούς. Οι φίλοι με καλούσαν να πάω μαζί τους μέχρι το γωνιακό μαγαζάκι, να πάρουμε ένα μπουκάλι cider και να μείνουμε έξω όλη τη νύχτα. Εγώ όμως ήθελα να μείνω μέσα, να παρακολουθήσω τον αγώνα της ημέρας και να προετοιμαστώ για τον αγώνα της Κυριακής». Οι συμμαθητές του αυτό το θεωρούσαν θηλυπρεπές, γι' αυτό και τον ταλαιπωρούσαν. Εκείνος όμως τους αγνοούσε, μένοντας αφοσιωμένος στο στόχο του. Ο Beckham αναφέρει στην Guardian ότι επειδή είχε αρχίσει τον αθλητισμό από πολύ μικρός, δεχόταν συμπεριφορές εκφοβισμού από τους άλλους: «Επειδή δεν έβγαινα έξω μαζί τους το Σαββατοκύριακο, τη Δευτέρα στο σχολείο με κορόιδευαν λέγοντας “έμεινες μέσα και έπαιζες ποδόσφαιρο”. Πριν από ένα χρόνο όμως συνάντησα τυχαία κάποιους από αυτούς και ήθελαν να έρθουν να με δουν να παίζω στη Μαδρίτη».

Η Rihanna εκφοβιζόταν εξαιτίας του χρώματος του δέρματός της.

Η πανέμορφη τραγουδίστρια Rihanna αποκάλυψε πως σε όλη την παιδική της ηλικία υπέφερε εξαιτίας συμπεριφοράς φυλετικής διάκρισης εις βάρος της. Περιέγραψε στο περιοδικό «In Style» ότι οι συμμαθητές της την κακομεταχειρίζονταν έως το γυμνάσιο επειδή το δέρμα της είχε πιο ανοιχτή απόχρωση από τη δική τους. «Το να έχω πιο ανοιχτόχρωμο δέρμα δεν ήταν πρόβλημα στο σπίτι μου. Όμως έγινε πρόβλημα όταν πήγα στο σχολείο. Αυτό με μπέρδεψε πολύ στην αρχή», λέει η εικοσάχρονη. «Η παρενόχληση συνεχίστηκε έως την τελευταία μέρα του δημοτικού».

Michael Phelps

Δύσκολα παιδικά χρόνια πέρασε και ο 18 φορές χρυσός Ολυμπιονίκης κολύμβησης Michael Phelps. Τα άλλα παιδιά τον κορόιδευαν τόσο για τα πτεαχτά του αυτιά αλλά και για το τραύλισμά του.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 5

Φανταστείτε ένα παιδί που εκφοβίζεται στο σχολείο μας.

- Γράψτε μία συμβουλή προς το θύμα (σε **β' ενικό πρόσωπο**) για το πώς θα μπορούσε να αντιμετωπίσει το πρόβλημά του.
- Μετά, και αφού συγκεντρώσουμε όλα τα βήματα που έχουν προτείνει οι συμμαθητές και οι συμμαθήτριάς σας, διαβαθμίστε τα βήματα που πρέπει να κάνει για να αντιμετωπίσει το φαινόμενο του εκφοβισμού.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 6

Διαδικασία διαμεσολάβησης

1. Ζητάμε από κάθε εμπλεκόμενο να μας πει τα γεγονότα από τη σκοπιά του, ενώ ο άλλος ακούει χωρίς να διακόπτει.
2. Αφού μιλήσουν και οι δύο, ζητάμε να επαναλάβει ο καθένας τι είπε ο άλλος. Προσέχουμε να εστιαστούν στο πρόβλημα και όχι στο απέναντι πρόσωπο.
3. Κάνουμε περίληψη κάθε άποψης έτσι που να καταλάβει ο καθένας τη σκοπιά του άλλου.
4. Ρωτάμε για τα συναισθήματα του καθενός. Είναι σημαντικό να γνωρίσουν και οι δύο ότι και οι δύο υποφέρουν, ακόμα κι αν το εκφράζουν διαφορετικά.
5. Βρίσκουμε ένα σημείο συμφωνίας ακόμα κι αν φαίνεται πολύ μικρό, π.χ. το ότι και οι δύο στεναχωριούνται κι ότι και οι δύο χρειάζονται λύση. Κάποια κοινή πεποίθηση, κάποια κοινή αντίληψη.
6. Ζητάμε κι από τις δύο πλευρές να προσφέρουν ιδέες για το τι πρέπει να γίνει για να λυθεί το πρόβλημα. Βοηθάμε να αξιολογήσουν τις προτεινόμενες λύσεις και να δουν τι συνέπειες θα έχουν αυτές οι λύσεις και για τους δύο. Δεν πρέπει να υποτιμάμε τη δυνατότητα να βρουν λύση επειδή τους είδαμε θυμωμένους και ανίκανους να σκεφτούν. Αν έχουμε ακολουθήσει τα προηγούμενα βήματα με υπομονή είναι δυνατόν να σκεφτούν ψυχραιμότερα την καλύτερη λύση. Ως διαμεσολαβητές πρέπει να δείξουμε ότι εμπιστευόμαστε την καλύτερη πλευρά του εαυτού τους.
7. Ζητάμε να δεσμευτούν στο να δοκιμάσουν μια λύση και δίνουμε ένα χρονικό περιθώριο για να συζητήσουμε την επιτυχία ή όχι του σχεδίου που συμφώνησαν. Αν δεν πάει καλά, θα αναζητηθεί άλλο. Είναι σημαντικό να νοιώθουν ότι σε ένα βαθμό είναι κερδισμένοι και οι δύο. Ακόμα κι αν το ένα μέρος πρέπει να κάνει κάτι όχι ευχάριστο, πρέπει να υπάρχει κάποιο αίσθημα ανακούφισης και κοινής συμφωνίας.

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ

Διαδικασία δραματοποιημένης σύγκρουσης

Έχουμε από πριν καλέσει δυο μέλη (ένα αγόρι Α και ένα κορίτσι Β) να «παίξουν» το πιο κάτω σχεδιασμένο επεισόδιο σύγκρουσης. Καθώς κάθονται, η Α πατάει «κατά λάθος» το πόδι του Β. Ο Β την σπρώχνει ελαφρά λέγοντας απότομα:

- Πρόσεχε πού πατάς!

Η Α σηκώνεται και φωνάζει στον Β:

- Γιατί με σπρώχνεις; Κατά λάθος σε πάτησα! Θα σου ζητούσα συγγνώμη, αλλά είσαι βλάκας που με έσπρωξες.

Τον σπρώχνει βίαια και αυτή.

Ο Β παίρνει επιθετική στάση (γροθιές σφιγμένες, ορθάνοιχτα μάτια, μιλάει γρήγορα, κτλ.).

- Βλάκας είσαι και φαίνεσαι! Δε φτάνει που με πάτησες, με βρίζεις κιόλας! Σαν την πάπια απλώνεις τα πόδια σου.

- Εγώ είμαι πάπια; Εσύ είσαι γορίλας. Βλάκα!

- Εμένα με λες γορίλα;

- Ναι εσένα!

- Είσαι πάπια!

- Γορίλα!

- Πάπια!

Επιχειρούν να έρθουν στα χέρια. Επεμβαίνει ο εκπαιδευτής χωρίς να ενημερώσει τους υπόλοιπους ότι πρόκειται για προσχεδιασμένο θέατρο. Καλεί τους συγκρουόμενους και αρχίζει αργά αργά τη διαδικασία διαμεσολάβησης. Οι υπόλοιποι παρακολουθούν.

Μόλις τελειώσει, ενημερώνει για το στημένο σκηνικό. Επαναλαμβάνει τη διαμεσολάβηση αργά αργά εξηγώντας κάθε φορά τι κάνει και γιατί. Ταυτόχρονα καλεί κάθε φορά όλους να πουν τη γνώμη τους. Η πιο κάτω διαδικασία διαμεσολάβησης βρίσκεται αναρτημένη από πριν στο **ΦΥΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 6** και ο εκπαιδευτής διαβάζει πρώτα ένα βήμα και μετά προχωρεί ξανά στην εφαρμογή του.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ
«Χέρια σαν κι αυτά»

Locomondo-Μουσική/Στίχοι:Locomondo/Κούμαρης Μάρκος

Υπάρχουν χέρια που φυτεύουν ένα δέντρο
και άλλα χέρια που του βάζουνε φωτιά
υπάρχουν χέρια που σαν πέσεις σε σηκώνουνε ξανά
σίγουρα θα 'χεις συναντήσει δύο χέρια σαν κι αυτά.

Υπάρχουν χέρια που πατάνε την σκανδάλη
και άλλα χέρια που προσφέρουν γιατρεία
υπάρχουν χέρια που χτυπάνε χέρια αλύπητα σκληρά
ίσως μια μέρα συναντήσεις δύο χέρια σαν κι αυτά.

Υπάρχουν χέρια που έχουν μάθει να σου δίνουν
και άλλα χέρια που ζητάνε μοναχά
υπάρχουν χέρια που τις νύχτες σε χαϊδεύουν στοργικά
σίγουρα θα 'χεις συναντήσει δύο χέρια σαν κι αυτά.

Υπάρχουν χέρια που απ' το άδικο έχουν σφίξει
έχουνε σφίξει και έχουν γίνει μια γροθιά
και...

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 7

«Η κατασκήνωση»

Φανταστείτε ότι πηγαίνετε σε μια κατασκήνωση με την παρέα σας 5-6 ατόμων, σε ένα υπέροχο μέρος μακριά σε ένα δάσος κοντά σε μια λίμνη. Σχεδιάζετε όλοι μαζί το ταξίδι κι επιτέλους έρχεται το Σαββατοκύριακο!

Έχετε πάρει μαζί σας ό,τι χρειάζεστε και μια σκηνή, όπου θα μένετε όλοι μαζί. Κοντά σας υπάρχει ένα πηγάδι με πόσιμο νερό και σκέφτεστε ότι θα κόβετε ξύλα για να ανάβετε φωτιά. Στήνετε τη σκηνή την πρώτη μέρα, κολυμπάτε στη λίμνη και όταν βραδιάζει, μπαίνετε στη σκηνή. Τότε αρχίζουν οι καβγάδες μεταξύ σας για το τι πρέπει να κάνετε, πώς να επιβιώσετε κ.τ.λ. Αποφασίζετε ότι πρέπει να έχετε κάποιους κανόνες.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Είστε μόνοι σας χωρίς κανέναν ενήλικα, χωρίς κανόνες και άλλες ανέσεις.

Γράψτε 3-4 προβλήματα που θα μπορούσατε να αντιμετωπίσετε. Δώστε μια λύση σε κάθε πρόβλημα.

1).....

.....

2).....

.....

3).....

.....

4).....

.....

Περίληψη της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

1. Καθένας είναι ελεύθερος και όλοι πρέπει να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο.
2. Καθένας είναι ίσος παρά τις διαφορές του χρώματος, φύλου, θρησκείας, γλώσσας.
3. Καθένας έχει το δικαίωμα στη ζωή, και να ζει με ελευθερία και ασφάλεια.
4. Κανένας δεν έχει το δικαίωμα να σας μεταχειρίζεται ως σκλάβο ούτε και πρέπει να κάνετε οποιονδήποτε σκλάβο σας.
5. Κανένας δεν έχει το δικαίωμα να σας βλάψει ή να σας βασανίσει.
6. Καθένας έχει το δικαίωμα να αντιμετωπίζεται ως ίσος από τον νόμο.
7. Ο νόμος είναι ο ίδιος για όλους, πρέπει να εφαρμόζεται με τον ίδιο τρόπο σε όλους.
8. Καθένας έχει το δικαίωμα να ζητήσει νομική βοήθεια όταν τα δικαιώματά τους δεν είναι σεβαστά.
9. Κανένας δεν έχει το δικαίωμα να σας φυλακίσει άδικα ή να σας απελάσει από τη χώρα σας.
10. Καθένας έχει το δικαίωμα σε μια δίκαιη και δημόσια δίκη.
11. Όλοι θεωρούνται αθώοι μέχρι αποδείξεως της ενοχής τους.
12. Καθένας έχει το δικαίωμα να ζητήσει βοήθεια εάν κάποιος προσπαθεί να τον βλάψει, αλλά κανένας δεν μπορεί να εισέλθει στο σπίτι σας, να ανοίξει την αλληλογραφία σας ή να ενοχλήσει εσάς ή την οικογένειά σας χωρίς να έχει μια καλή αιτιολογία.
13. Καθένας έχει το δικαίωμα να ταξιδεύει όπως επιθυμεί.
14. Καθένας έχει το δικαίωμα να πάει σε μια άλλη χώρα και να ζητήσει προστασία εάν διώκεται ή κινδυνεύει να διωχθεί.
15. Καθένας έχει το δικαίωμα να ανήκει σε μια χώρα. Καθένας δεν έχει το δικαίωμα να σας αποτρέψει να ανήκετε σε μια χώρα αν το επιθυμείτε.
16. Καθένας έχει το δικαίωμα να παντρευτεί και να κάνει οικογένεια.
17. Καθένας έχει το δικαίωμα να έχει ιδιοκτησία και περιουσιακά στοιχεία.
18. Καθένας έχει το δικαίωμα να ασκεί και να τηρεί κατά γράμμα τη θρησκεία του και να αλλάζει τη θρησκεία του εάν το επιθυμεί.
19. Καθένας έχει το δικαίωμα να λέει ό,τι θέλει και να δίνει και να λαμβάνει πληροφορίες.
20. Καθένας έχει το δικαίωμα να συμμετέχει σε συγκεντρώσεις και να προσχωρεί σε οργανώσεις με ειρηνικό τρόπο.
21. Καθένας έχει το δικαίωμα να επιλέγει την κυβέρνηση της χώρας του και να συμμετέχει σ' αυτή.
22. Καθένας έχει το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση και σε ευκαιρίες ανάπτυξης των δεξιοτήτων του.
23. Καθένας έχει το δικαίωμα να εργάζεται για μια δίκαιη αμοιβή σε ένα ασφαλές περιβάλλον και να προσχωρεί σε σωματεία.
24. Καθένας έχει το δικαίωμα στην ανάπαυση και τον ελεύθερο χρόνο.
25. Καθένας έχει το δικαίωμα σε ένα επαρκές βιοτικό επίπεδο και σε ιατρική βοήθεια εάν είναι άρρωστος.

Συμβόλαιο καλής συμπεριφοράς "ΧΕΡΙΑ ΣΑΝ ΚΙ ΑΥΤΑ»

Όνομα: _____

Τάξη: _____

Δε μένω απλός παρατηρητής/παρατηρήτρια

Υπόσχομαι ότι...

1. Δε θα κάνω υποτιμητικά σχόλια για άλλα παιδιά, στο σχολείο.
2. Θα μιλάω σε κάποιον ενήλικα όταν αντιλαμβάνομαι ένα περιστατικό εκφοβισμού.
3. Δε συμμετέχω, δεν παρατηρώ και μιλάω.

Ο Χρυσός Κανόνας

Υπόσχομαι ότι...

1. Σέβομαι όλους τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές μου.
2. Σέβομαι τα αντικείμενα στων συμμαθητών και συμμαθητριών μου.
3. Συμπεριφέρομαι στους άλλους όπως θα ήθελα να μου συμπεριφέρονται.

**Συμφωνώ να ΑΝΑΛΑΒΩ ΔΡΑΣΗ για να «δίνουν τα χέρια μου»
μόνο καλοσύνη!**

Υπογραφή:

ΦΥΛΛΟ ΑΥΤΟ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ

Πρόγραμμα: «Υπάρχουν χέρια που σου δίνουν την αγάπη...»

Όνομα Μαθητή/τριας:.....

Τάξη:..... Σχολικό Έτος :.....

Κάνω έναν απολογισμό των εργαστηρίων και συμπληρώνω:

ΤΙ ΕΜΑΘΑ ΓΙΑ ΜΕΝΑ	ΤΙ ΕΜΑΘΑ ΓΙΑ ΤΑ ΑΛΛΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΤΙ ΚΑΤΑΦΕΡΑ ΓΙΑ ΜΕΝΑ	ΤΙ ΚΑΤΑΦΕΡΑΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΑΞΗ-ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ

Συναισθήματα:.....

Σκέψεις:.....

Γεγονότα:.....

Καλές στιγμές:.....

Υπάρχουν χέρια που σου δίνουν την αγάπη!

